

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/47/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818010066
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Janík
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3818010066.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Janíka a sudcov JUDr. Petra Tótha a JUDr. Michala Antalu v trestnej veci proti obžalovanému C. T., nar. XX.XX.XXXX v J., trvale bytom L., M. O. XX/XX, okres G., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v inej jeho trestnej veci v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ilava a proti obžalovanému I. Y., nar. XX.XX.XXXX v J., trvale bytom L., Y. XX/X, okres G., t. č. vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby Ilava, pre trestný čin obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 186 odsek 1, odsek 2 písm. b) Tr. zákona, na verejnom zasadnutí konanom v Trenčíne dňa 12. júna 2018, o odvolaní prokurátorky Krajskej prokuratúry Trenčín v neprospech oboch obžalovaných a o odvolaní obžalovaného C. T. proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 19. marca 2018, sp. zn. 1T/13/2018 takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 odsek 1 písm. d), odsek 2 Tr. poriadku sa napadnutý rozsudok u obžalovaného C. T. zrušuje vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Na podklade § 322 odsek 3 Tr. poriadku sa

obžalovaný C. T. - nar. XX.XX.XXXX v J.

odsudzuje

podľa 186 odsek 2 Tr. zákona, § 42 odsek 1 Tr. zákona, § 41 odsek 2 Tr. zákona, § 38 odsek 2, odsek 5, odsek 7 Tr. zákona, § 36 písm. l), písm. n) Tr. zákona, § 37 písm. m) Tr. zákona na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov.

Podľa § 48 odsek 3 písm. b), odsek 4 Tr. zákona sa pre výkon uloženého trestu zaraduje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 odsek 2 Tr. zákona súd zároveň zrušuje výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Prievidza zo dňa 23. januára 2018, sp. zn. 2T/183/2017, ktorý obžalovaný prevzal dňa 09. februára 2018 a ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13. marca 2018, ako aj ďalšie rozhodnutia naň obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

II. Podľa § 319 Tr. poriadku sa odvolania obžalovaného C. T. a prokurátorky krajskej prokuratúry vo vzťahu k obžalovanému I. Y. zamietajú, pretože nie sú dôvodné.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 19. marca 2018, sp. zn. 1T/13/2018 boli obžalovaní C. T. a I. Y. uznaní za vinných na podklade podanej obžaloby prokurátora Krajskej prokuratúry Trenčín zo dňa 29. januára 2018, č. k. 1Kv 56/17/3300 zo spáchania trestného činu obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 186 odsek 1, odsek 2 písm. b) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že po predchádzajúcej vzájomnej dohode po tom, ako si vopred zistili, že poškodený C. V., trvale bytom G. číslo 6, nosieva pri sebe neustále bankomatovú kartu s G. kódom k účtu, na ktorom mal v tom čase vyšší obnos peňazí, o čom obžalovaní mali vedomosť, spoločne v čase asi o 13.30 hodine dňa 31. júla 2017 v Novákoch na ulici O., pri predajni DONER KEBAB na vozidle značky ŠKODA FABIA 1,9 TDI, evidenčné číslo BN-XXX BU, ktoré si obžalovaní zapožičali výlučne na jeden deň dňa 31. júla 2017 pod falošnými dokladmi z Autopožičovne Ing. Peter Farkaš - FARKY Bánovce nad Bebravou, počkali na poškodeného C. V. idúceho do práce, pričom obžalovaný C. T. sa zámerne ponúkol C. V. s tým, že ho odvezú do práce do Prievidzských pekárni v Novákoch, kde obžalovaný C. T. tiež s poškodeným pracoval, čo však absolútne obžalovaní nemali v úmysle a takýmto spôsobom nalákali C. V. do predmetného osobného motorového vozidla, kde na mieste vodiča sedel obžalovaný I. Y. a na mieste spolujazdca vodiča obžalovaný C. T., pričom vozidlo viedol I. Y., ktorý následne počas jazdy smerom do miesta zamestnania poškodeného pri prevádzke Prievidzských pekárni v Novákoch náhle zmenil smer jazdy smerom na poľnú cestu, z pozície vodiča uzamkol dvere motorového vozidla a následne obžalovaný C. T. od poškodeného C. V. pýtal bankomatovú kartu spolu s PIN kódom a keď mu poškodený povedal, že kartu nemá, kričal na poškodeného aby mu kartu dal, inak ho zabije a nechá v lese, potom obžalovaní po cca 50 metroch jazdy odstavili motorové vozidlo, obžalovaný C. T. z vozidla vystúpil a presadol si na zadné sedadlo k poškodenému C. V., kde ho jednou rukou udieral otvorenou dlaňou do oblasti hlavy a druhou rukou mu prehľadával odev, pričom z ľavého predného vrečka nohavíc mu vybral peňaženku, v ktorej mal poškodený občiansky preukaz, kartičku poisťovne na meno poškodeného C. V., kartu k účtu v OTP banke, výpis z účtu so zostatkom z bankomatu, bankovku v nominálnej hodnote 5 eur a mobilný telefón značky HUAWAI P8 lite, následne si presadol obžalovaný C. T. späť na miesto spolujazdca vodiča, na to z vozidla vystúpil obžalovaný I. Y., ktorý otvoril zadné dvere vozidla a začal poškodeného udierať dreveným konárom do oblasti hlavy, po chvíli nastúpil do vozidla na miesto vodiča, znovu uzamkol zadné dvere a pokračoval v jazde poľnou cestou a keď ich poškodený žiadal, aby ho pustili, pustiť ho odmietli a pokračovali v jazde, po chvíli na poľnej ceste opätovne zastavili a vystúpili z vozidla, čo poškodený C. V. využil a po vystúpení z vozidla začal utekať po ceste smerom do Novák, kde však asi po 300 metroch ho obaja obžalovaní na vozidle dostihli, zastavili pri ňom a obžalovaný C. T. nasilu vtláčil poškodeného C. V. späť na zadné sedadlo vozidla, pričom poškodený sa povercal, kde si k nemu obaja obžalovaní prisadli a súčasne ho otvorenými dlaňami udierali do oblasti hlavy a vulgárne mu nadávali, pričom poškodeného C. V. potom až do nasledujúceho dňa 01. augusta 2017 vozili v uzamknutom aute po rôznych obciach, následne obžalovaní prinútili poškodeného C. V. prezliecť si jeho zvratkami znečistené tričko za tričko čisté, ktoré mu obžalovaný I. Y. vybral z kufra auta, pričom následne tento poškodenému uviedol, že pôjdu spolu do OTP banky vybrať 1.000 eur a tak následne po tom, ako sa s uvedeným vozidlom prepravili v ranných hodinách dňa 01. augusta 2017 do Mesta Partizánske, obžalovaný I. Y. spolu s poškodeným C. V. dňa 01. augusta 2017 v čase asi o 08.00 hodine vošiel do pobočky OTP banky na ulici V. číslo 152/1 v G., pričom obžalovaný C. T. čakal vonku v odstavenom motorovom vozidle a poškodený C. V. za stálej prítomnosti obžalovaného I. Y., ktorý poškodenému uviedol, že ak peniaze z účtu nevyberie, tak ho zavrú a už ho viac nepustia, následne zo strachu pred obžalovanými v dôsledku ich násilného chovania vykonal výber finančnej hotovosti 1.000 eur zo svojho osobného účtu z OTP Banky Slovensko, a.s., IBAN D XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, pričom uvedenú hotovosť následne poškodený odovzdal obžalovanému I. Y., následne znovu všetci nasadli do osobného motorového vozidla značky ŠKODA FABIA evidenčné číslo BN-XXX BU, kde obžalovaní poškodeného C. V. v uvedenom vozidle proti jeho vôli vozili až do 09.00 hodiny dňa 01. augusta 2017, kedy ho na čerpacej stanici OMV v Topoľčanoch vyložili z vozidla bez jeho osobných vecí a dokladov, pričom v dôsledku konania obžalovaných utrpel poškodený C. V., trvale bytom G. číslo X, otras mozgu ľahkého stupňa a drobné poranenia s dobou narušenia obvyklého spôsobu života v trvaní X dní a na odcudzených veciach celkovú škodu vo výške cca 1.175 eur.

Za tento trestný čin bol obžalovaný C. T. odsúdený podľa § 186 odsek 2 Tr. zákona, § 42 odsek 1 Tr. zákona, § 41 odsek 2 Tr. zákona, § 38 odsek 5, odsek 7 Tr. zákona, § 36 písm. l) Tr. zákona, § 37 písm. h), m) Tr. zákona a § 39 odsek 2 písm. d), odsek 4 Tr. zákona (per analogiam) na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov, so zaradením na jeho výkon podľa § 48 odsek 3 písm. b), odsek 4 Tr. zákona do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Okresný súd súčasne

zrušil podľa § 42 odsek 2 Tr. zákona právoplatný výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Prievidza zo dňa 23. januára 2018, sp. zn. 2T/183/2017, ktorý obžalovaný prevzal dňa 09. februára 2018 a citovaný trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 13. marca 2018 a súčasne okresný súd zrušil aj všetky rozhodnutia obsahovo na tento výrok nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Okresný súd obžalovanému C. T. uložil aj ochranné opatrenie podľa § 76 odsek 1 Tr. zákona, § 78 odsek 1 Tr. zákona, a to ochranný dohľad na 2 (dva) roky.

Obžalovaný I. Y. bol odsúdený podľa § 186 odsek 2 Tr. zákona, § 36 písm. l) Tr. zákona, § 37 písm. m) Tr. zákona, § 39 odsek 2 písm. d), odsek 4 Tr. zákona (per analogiam) na trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov a 6 (šesť) mesiacov a na výkon trestu odňatia slobody bol tento obžalovaný zaradený podľa § 48 odsek 3 písm. b), odsek 4 Tr. zákona do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Okresný súd aj tomuto obžalovanému uložil ochranné opatrenie podľa § 76 odsek 1 Tr. zákona, § 78 odsek 1 Tr. zákona, a to ochranný dohľad na 2 (dva) roky.

V adhéznom konaní, t. j. v časti trestného konania o náhrade škody, ktoré bolo s trestným konaním spojené, okresný súd výrokmi v napadnutom rozsudku rozhodol tak, že podľa § 287 odsek 1 Tr. poriadku uložil obom obžalovaným solidárne nahradiť škodu poškodenému C. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom v G. č. X škodu v sume -1.005 Eur a so zvyškom uplatneného nároku na náhradu škody bol tento poškodený podľa § 288 odsek 2 Tr. poriadku odkázaný na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku, ihneď po jeho vyhlásení, teda včas podali odvolania obžalovaný C. T. a prokurátorka krajskej prokuratúry v neprospech oboch obžalovaných vo vzťahu k výrokom o uložených trestoch odňatia slobody a spôsobe ich výkonu.

Prokurátorka krajskej prokuratúry v písomných dôvodoch odvolania uviedla, že napadnutý rozsudok vo vzťahu k výroku o vine oboch obžalovaných a i ku konaniu, ktoré mu predchádzalo nemá výhrady a považuje ho za dôvodný a zákonný. Nestotožňuje sa však s výrokmi o uložených trestoch odňatia slobody u oboch obžalovaných, ktoré považuje za neprimerane mierne, pretože okresný súd nesprávne a nezákonne aplikoval mimoriadne zníženie trestu u oboch obžalovaných podľa § 39 odsek 2 písm. d), odsek 4 Tr. zákona analogicky ako v konaní o dohode o vine a treste, keď vyhlásenie o uznání viny oboch obžalovaných možno sumárne hodnotiť len ako poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zákona. Poukázala na to, že aplikácia mimoriadneho zníženia trestu prichádza do úvahy iba ojedinele a nemá ísť o pravidelný postup. Možno ho použiť iba v prípade výnimočných okolností na strane páchatel'a, ktoré nemajú bezprostredný vzťah k spáchanej trestnej činnosti a ktoré nie sú hodnotené v rámci stupňa nebezpečnosti činu. Takýmito okolnosťami nie je skutočnosť, že páchatel' sa k činu priznal, oľutoval ho a pomáhal ho objasniť. V prípade oboch obžalovaných neexistujú a z odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu ani nevyplývajú také okolnosti, ktoré odôvodňujú mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonnej sadzby. Okresný súd síce skonštatoval, že uloženie trestu odňatia slobody u oboch obžalovaných by bolo neprimerane prísne, ale žiadnym spôsobom to neodôvodnil. Z napadnutého rozhodnutia okresného súdu nie je zrejmé, prečo by mali obaja obžalovaní považovať uloženie trestu odňatia slobody v zákonnej sadzbe podstatne citeľnejšie. Prokurátorka poukázala ďalej na závažnosť a povahu stíhaného skutku, keď obžalovaní svojim konaním porušili záujem spoločnosti na ochrane slobody rozhodovania človeka, čo okresný súd nevzal do úvahy a obžalovaní spáchali trestný čin závažnejším spôsobom konania, za okolnosti podmieňujúcej použitie vyššej trestnej sadzby a vyjadrujúcej tak z hľadiska hodnotenia jej povahy a charakteru vyššiu závažnosť trestného činu a preto nebol daný dôvod na zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu obom obžalovaným. Okresný súd nedostatočne vyhodnotil zásady pri ukladaní trestu odňatia slobody v zmysle § 34 odsek 4 Tr. zákona a uložené tresty odňatia slobody obom obžalovaným nezodpovedajú zákonným požiadavkám proporcionality a nemôžu plniť funkcie ani individuálnej ani generálnej prevencie a tým účel trestu tak, ako to má na mysli ustanovenie § 34 Tr. zákona. U oboch obžalovaných ide o mladých ľudí, ktorí už však doposiaľ boli osemkrát súdne trestaní, obžalovaný T. pre prevažne majetkovú trestnú činnosť a obžalovaný Y. prevažne pre násilnú trestnú činnosť a ich konanie v prejednávacom prípade môže zanechať na poškodenom C. V. citeľnú psychickú ujmu. Navrhla, aby odvolací súd podľa § 321 odsek 1 písm. d), písm. e) Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výrokoch o uložených trestoch obom obžalovaným a spôsobe ich výkonu a sám aby podľa § 322 odsek 1 Tr. poriadku rozhodol tak, že obžalovanému C. T. uloží súhrnný trest odňatia slobody pri strede zákonnej trestnej sadzby za použitia § 38 odsek 5 Tr. zákona so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom

stráženia a obžalovanému I. Y., aby odvolací súd uložil trest odňatia slobody taktiež pri strede zákonnej trestnej sadzby, so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Obžalovaný C. T. v písomnom odôvodnení odvolania prostredníctvom svojho obhajcu namietal v napadnutom rozsudku okresného súdu správnosť výroku o jemu uloženom treste odňatia slobody s poukazom na to, že okresný súd pri ukladaní trestu nezohľadnil poľahčujúcu okolnosť podľa ustanovenia § 36 písm. n) Tr. zákona, t. j. že napomáhal orgánom činným v trestnom konaní a to ešte v počiatkoch trestného stíhania, keď usvedčoval zo spáchania stíhaného skutku okrem seba i spoluobžalovaného Y., ktorý sa najskôr k jeho spáchaniu nepriznával a až na podklade ľarchy z výpovedí svedkov, ktorých výsluchy inicioval on, sa spoluobžalovaný Y. priznal. Okresný súd tiež nesprávne u neho zohľadnil priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zákona, t. j. že spáchal viac trestných činov, pretože jej zohľadnenie vylučuje ukladanie súhrnného trestu odňatia slobody v jeho prípade, podľa zásad pre ukladanie úhrnného trestu s aplikáciou tzv. „asperačnej“ zásady. Okresný súd v napadnutom rozsudku v tejto súvislosti tiež nesprávne aplikoval ustanovenie § 38 odsek 5 Tr. zákona o zvýšení dolnej hranice trestnej sadzby o 1 a pri správnom použití ustanovenia § 36 písm. l), písm. n) a § 38 odsek 3 Tr. zákona u neho vychádza dolná hranica zákonnej sadzby trestu odňatia slobody 10 rokov, a ak okresný súd u neho aplikoval mimoriadne zníženie analogicky podľa § 39 odsek 1 písm. d), odsek 2 Tr. zákona, správne mu mal byť uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a 6 mesiacov. Takto uložený trest považuje za primeraný s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu a jeho osobu. Navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 odsek 1 písm. d), písm. e) Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu, ktorý mu bol uložený a aby mu odvolací súd sám v zmysle § 322 odsek 3 Tr. poriadku a § 186 odsek 2 Tr. zákona, § 42 odsek 1, § 41 odsek 1 Tr. zákona, § 36 písm. l), písm. n), § 37 písm. m) Tr. zákona a § 39 odsek 2 písm. d), odsek 4 Tr. zákona uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a 6 mesiacov, so zaradením na jeho výkon podľa § 48 odsek 3 písm. b), odsek 4 Tr. zákona do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a súčasne aby odvolací súd podľa § 42 odsek 2 Tr. zákona zrušil výrok o treste v trestnej veci vedenej Okresným súdom Prievidza pod sp. zn. 2T/183/2017 ako aj všetky rozhodnutia, obsahovo na tento výrok nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Na písomné dôvody podaného odvolania prokurátorky písomne reagovali prostredníctvom svojich obhajcov obaja obžalovaní nasledovne:

Obžalovaný C. T. uviedol, že sa nestotožňuje s názorom prokurátorky v tom, že okresný súd nesprávne v jeho prípade aplikoval mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody podľa § 39 odsek 1 písm. d), odsek 4 Tr. zákona, pretože okresný súd v jeho prípade postupoval aj v súlade so stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.06.2017, sp. zn. Tpj 55/2016. Je síce pravdou, že sa v minulosti opakovane dopustil trestnej činnosti, ale závažného konania sa dopustil iba v prejednávanom prípade a preto odvolanie prokurátorky vo vzťahu k svojej osobe považuje za nedôvodné a je potrebné zamietnuť podľa § 319 Tr. poriadku.

Obžalovaný I. Y. uviedol, že sa so skutočnosťami, ktorými odôvodňuje prokurátorka podanie odvolania voči výroku napadnutého rozsudku, ktorým mu bol uložený trest a spôsob jeho výkonu nie je možné stotožniť, pretože okresný súd rozhodol správne a zákonne a to i v súlade so stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.06.2017, sp. zn. Tpj 55/2016, keď mu uložil trest odňatia slobody za použitia mimoriadneho zníženia trestu analogicky ako v konaní o dohode o vine a treste podľa § 39 odsek 1 písm. d), odsek 4 Tr. zákona a okresný súd i zrozumiteľne a logicky svoje rozhodnutie odôvodnil. Preto navrhuje, aby odvolací súd odvolanie prokurátorky v časti, ktorá sa týka jeho osoby podľa § 319 Tr. poriadku ako nedôvodné zamietol.

Prokurátorka krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí krajského súdu navrhla odvolanie obžalovaného C. T. ako nedôvodné podľa § 319 Tr. poriadku zamietnuť a aby krajský súd rozhodol tak, ako to navrhla v písomných dôvodoch podaného odvolania ona.

Obhajca obžalovaného C. T. na verejnom zasadnutí krajského súdu poukázal na písomné dôvody ich odvolania a písomné vyjadrenie k dôvodom odvolania prokurátorky, na ktorých zotrváva a navrhol rozhodnúť spôsobom ako je tam uvedené.

Obhajca obžalovaného I. Y. na verejnom zasadnutí krajského súdu poukázal na písomné vyjadrenie k dôvodom odvolania prokurátorky, na ktorom zotrval a navrhol odvolanie prokurátorky podľa § 319 Tr. poriadku ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaní C. T. a I. Y. na verejnom zasadnutí krajského súdu zhodne uviedli, že sa vo všetkom, čo uviedli ich obhajcovia, stotožňujú.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd, nezistiac dôvody pre zamietnutie odvolania obžalovaného a prokurátorky podľa § 316 odsek 1 Tr. poriadku a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 odsek 3 Tr. poriadku, na verejnom zasadnutí dňa 12. júna 2018 na podklade podaných predmetných odvolaní, ktoré mu spolu so spisom boli predložené 07. mája 2018, preskúmal podľa § 317 odsek 1 Tr. poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadol i na prípadné chyby, ktoré odvolaniami vytýkané neboli a boli by dôvodom na podanie dovolania podľa § 371 Tr. poriadku a takto dospel k záveru, že iba odvolanie prokurátorky krajskej prokuratúry, ktoré podala v neprospech obžalovaného C. T. je dôvodné a vo zvyšnej časti, podané i v neprospech obžalovaného I. Y., dôvodným nie je a súčasne dospel k záveru, že dôvodným nie je ani odvolanie obžalovaného C. T..

Krajský súd uvádza, že pokiaľ ide zistenie skutkového stavu veci, okresný súd na hlavnom pojednávaní, za splnenia ďalších obligatórnych procesných podmienok prijal vyhlásenie oboch obžalovaných o uznání viny zo spáchania žalovaného skutku podľa § 257 odsek 1 písm. b) Tr. poriadku, ktoré aj po právnej stránke okresný súd posúdil ako dokonaný trestný čin obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 186 odsek 1, odsek 2 písm. b) Tr. zákona a odvolací súd v dôsledku takéhoto procesného stavu preto ani nemohol preskúmať v odvolacom konaní napadnutý rozsudok okresného súdu v tejto právoplatnej časti, t. j. pokiaľ ide o vinu ako aj právne posúdenie žalovaného skutku.

Okresný súd pri ukladaní trestu obžalovanému I. Y. správne prihliadol na všetky dôležité skutočnosti a zásady, najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, osobu páchatela, jeho pomery a možnosti nápravy, ale i generálnu a individuálnu prevenciu, avšak pri ukladaní trestu obžalovanému C. T. okresný súd už nebol dôsledný.

V prvom rade je potrebné uviesť, že u oboch obžalovaných okresným súdom prijatým vyhlásením o uznání viny v celom rozsahu nastala okolnosť, ktorá mohla ním byť alternatívne posúdená buď ako poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zákona alebo ako skutočnosť, v súlade s už ustáľujúcou sa judikatúrou v tomto smere, ako okolnosť, ktorá odôvodňuje mimoriadne zníženie trestu obžalovanému analogicky podľa § 39 odsek 1 písm. d), odsek 2 Tr. zákona, teda obdobne ako v konaní o dohode o vine a treste. Vo vzťahu k odvolacím námietkam prokurátorky v tejto časti krajský súd považuje za potrebné uviesť, že v zásade sa možno stotožniť s názorom prokurátorky iba v tom, že aplikácia inštitútu mimoriadneho zníženia trestu za takýchto podmienok nemôže mať paušálny charakter, ale je potrebné vychádzať vždy z individuálneho hodnotenia okolností prípadu každého obžalovaného. Na rozdiel od vysloveného názoru prokurátorky odvolací súd je však toho názoru, že vylúčenie aplikácie mimoriadneho zníženia trestu analogicky podľa § 39 odsek 1 písm. d), odsek 4 Tr. zákona prichádza do úvahy iba vtedy, ak existujú také závažné okolnosti na strane obžalovaného, ktoré bránia uloženiu trestu odňatia slobody v zákonnej sadzbe a teda uloženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonnej sadzby by aj v skutočnosti bolo v rozpore so zásadami pre ukládanie trestu odňatia slobody podľa § 34 odsek 4 Tr. zákona a v konečnom dôsledku i v zjavnom rozpore s očakávaným účelom trestu podľa § 34 Tr. zákona. Odvolací súd pripomína, že prijaté vyhlásenie obžalovaného na hlavnom pojednávaní má nielen významné pozitívne dôsledky vo vzťahu k hospodárnosti celého trestného konania, ale predovšetkým znamená relevantnú pomoc žalobcovi - prokurátorovi, ktorý nesie dôkazné bremeno v konaní pred súdom a v konečnom dôsledku prijaté vyhlásenie o uznání viny podľa § 257 Tr. poriadku predstavuje fakticky právoplatné rozhodnutie o vine, ktoré je možné napadnúť skutočne iba „výnimočne“ mimoriadnym opravným prostriedkom - dovolaním, a to iba pre zásadné porušenie práva na obhajobu. Okresný súd pri aplikácii takéhoto mimoriadneho zníženia trestu v prejednávanom prípade postupoval správne a zákonne iba v prípade obžalovaného I. Y., u ktorého správne identifikoval najskôr poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zákona, keďže obžalovaný spáchanie žalovanej trestnej činnosti doznával od prípravného konania a presvedčivo prejavil aj ľútosť nad svojim protiprávnym konaním. Správne tiež okresný súd neuznal u neho poľahčujúcu okolnosť aj podľa § 36 písm. n) Tr.

zákona, vzhľadom na aplikáciu inštitútu mimoriadneho zníženia trestu v súlade so zásadou zákazu dvojitého pričítania tej istej okolnosti a správne identifikoval aj na druhej strane priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zákona, ktorú odôvodňujú predchádzajúce viaceré odsúdenia obžalovaného za inú trestnú činnosť a uvedené malo za následok vyrovnaný počet prevažujúcich a priťažujúcich okolností a ukladanie trestu obžalovanému v zákonnej sadzbe podľa § 186 odsek 2 Tr. zákona od 10 do 15 rokov. Okresný súd správne dospel k záveru, že obžalovanému I. Y. bude pre naplnenie očakávaného účelu trestu odňatia v jeho prípade postačovať uloženie trestu odňatia slobody pod dolnou hranicou zákonnej sadzby, vo výmere 7 rokov a 6 mesiacov, ktorý trest je v jeho prípade správnym i zákonným v súlade so všetkými zásadami pre ukladanie trestu podľa § 34 odsek 4 Tr. zákona a dostatočným potom i pre naplnenie očakávaného účelu trestu, t. j. pre nápravu obžalovaného, primeraným aj vo vzťahu k morálnemu odsúdeniu obžalovaného spoločnosťou, ako i pre dosiahnutie generálnej prevencie, t. j. výstrahy i výchovného pôsobenia na ostatných členov spoločnosti. Správne i zákonné bolo tiež mimoriadne zaradenie obžalovaného do miernejšieho ústavu na výkon trestu, než do akého by mal byť primárne zaradený (ústav na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia), pretože takéto zaradenie je dostačujúce pre náležité pôsobenie uloženým trestom na obžalovaného. Pritom obligatórne uložené ochranné opatrenie - ochranný dohľad v primeranej dĺžke 2 rokov, keď ochranné opatrenie má povahu trestnoprávnej sankcie, je významnou podporou dosiahnutia očakávaného účelu trestu u tohto obžalovaného. Odvolací súd vo vzťahu k odvolacím námietkam prokurátorky uvádza, že okolnosti, za akých sa obaja obžalovaní dopustili trestnej činnosti v posudzovanom prípade a na podklade ktorých došlo k posúdeniu ich činu kvalifikovanou predmetnou skutkovou podstatou trestného činu, čo sa premietlo i do prísnejšej zákonnej sadzby trestu odňatia slobody u oboch obžalovaných, už nie je možné opäť v súlade so zásadou zákazu dvojitého pričítania tej istej okolnosti zohľadňovať súčasne negatívne u oboch obžalovaných aj pri určovaní výmery trestu odňatia slobody. Aj napriek tomu, že obžalovaný I. Y. bol doposiaľ viackrát súdne trestaný, bol vo výkone trestu a iné ďalšie závažné okolnosti, ktoré by bolo možné v jeho neprospech brať do úvahy neboli ani odvolacím súdom zistené, nebránilo u neho aplikácii moderačného oprávnenia, t. j. uplatnenie inštitútu mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonnej trestnej sadzby analogickým postupom ako v konaní o dohode o vine a treste. Naproti tomu však v prípade obžalovaného C. T. okresný súd rozhodol správne iba v tom, že vymeral obžalovanému súhrnný trest odňatia slobody 10 rokov a na výkon trestu odňatia slobody ho výnimočne zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zásadne však okresný súd pochybil, keď u tohto obžalovaného aplikoval aj ustanovenie o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody, tiež analogicky podľa § 39 odsek 2 písm. d), odsek 4 Tr. zákona, pretože u neho okolnosti, že mu bol ukladaný súhrnný trest odňatia slobody (za viac trestných činov s aplikáciou tzv. „asperačnej či zostrujúcej“ zásady, t. j. zvýšením hornej hranice trestnej sadzby o 1/3), že sa doposiaľ dopustil vo svojej minulosti predovšetkým majetkovej trestnej činnosti, ktorá bola i primárnym motívom spáchania stíhaného skutku v posudzovanom prípade, odôvodňovali uloženie trestu odňatia slobody iba v zákonom upravenej trestnej sadzbe podľa § 186 odsek 2 Tr. zákona za použitia § 42 odsek 1 s poukazom na § 41 odsek 2 Tr. zákona, pri správnej identifikácii poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. l), písm. n) Tr. zákona a priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zákona a zákonného postupu podľa § 38 odsek 2, odsek 3 a odsek 8 Tr. zákona. Obžalovaný C. T. ako vyplývalo z dokazovania, sa k spáchaniu žalovanej trestnej činnosti doznával od samého počiatku trestného stíhania a tiež presvedčivo jej spáchanie oľutoval a urobil vyhlásenie o uznaní viny, ktoré je poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n) Tr. zákona, keďže mimoriadne zníženie trestu analogicky ako v konaní o dohode o vine a treste vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolacím súdom, do úvahy neprichádzalo. Okresný súd v napadnutom rozsudku tiež nesprávne a nezákonne identifikoval priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zákona, pretože v posudzovanom prípade jej aplikácii bránilo ustanovenie § 38 odsek 7 Tr. zákona pri použití tzv. „asperačnej zásady“ a v tomto smere bolo vylúčená i aplikácia ustanovenia § 38 odsek 5 Tr. zákona (zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby o 1).

Odvolací súd v zmysle vyššie uvedeného potom musel napadnutý rozsudok na podklade dôvodne podaného odvolania prokurátorky v neprospech obžalovaného C. T. vo vzťahu k výroku o jemu uloženom súhrnnom treste odňatia slobody a určenom spôsobe výkonu trestu podľa § 321 odsek 1 písm. d), odsek 2 Tr. poriadku zrušiť (i súvisiaci výrok o treste v trestnej veci vedenej Okresným súdom Prievidza sp. zn. 2T/183/2017 podľa § 42 odsek 2 Tr. zákona). Odvolací súd, na podklade inak správne vykonaného dokazovania pred okresným súdom na hlavnom pojednávaní sám potom podľa § 322 odsek 3 Tr. poriadku rozhodol o uložení súhrnného trestu odňatia slobody obžalovanému C. T. a určil i spôsob výkonu tohto uloženého trestu tak, ako je uvedené vo výrokovej časti I. tohto rozsudku, vrátane súvisiaceho výroku podľa § 42 odsek 2 Tr. zákona o treste v trestnej veci Okresného súdu Prievidza sp.

zn. 2T/183/2017. Trest odňatia slobody s určeným spôsobom jeho výkonu, uložený obžalovanému C. T. odvolacím súdom, spolu s pôvodne obligatórne uloženým ochranným opatrením - ochranným dohľadom na primeranú dobu 2 rokov - je trestom zákonným, určeným podľa zásad pre ukladanie trestu podľa § 34 odsek 4 Tr. zákona a dostatočným pre naplnenie očakávaného účelu trestu (§ 34 Tr. zákona) u tohto obžalovaného, t. j. naplnenie individuálno-preventívneho účinku a s ním spojeného generálno-preventívneho účinku. Následne odvolací súd vo výroku pod bodom II. rozhodol o odvolaní prokurátorky krajskej prokuratúry v neprospech obžalovaného I. Y. a odvolaní C. T., ktorý sa domáhal vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti uloženia trestu odňatia slobody nedôvodne pod dolnú hranicu zákonnej trestnej sadzby tak, že obe tieto odvolania ako nedôvodné podľa § 319 Tr. poriadku zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.